

61. 蛇头草(日本名)

Arisaema japonicum Blume in Rumphia 1: 106. 1835, excl. syn.; Kunth, Enum. Pl. 3: 19. 1841, excl. syn.; Engl. in DC., Monogr. Phan. 2: 549. 1879, excl. syn. et *b. serratum*, nec non plantas ex Yokoska et Fudsi; Diels in Engl., Bot. Jahrb. 29: 236. 1900; N. E. Brown in Journ. Linn. Soc. Bot. 36: 178. 1903; Matsum. et Hayata in Journ. Coll. Sci. Univ. Tokyo 22: 456. 1906; Nakai in Icon. Pl. As. Orient. 2 (2): tab. 49. 1937; Ohwi, Fl. Jap. 256. 1956.——*A. pseudojaponicum* Nakai in Tokyo Bot. Mag. 53: 535. 1929.——*A. thunbergii* auct. non Bl.; N. E. Brown in Journ. Linn. Soc. Bot. 36: 180. 1903 (specimen A. Henry 5370).

块茎扁球形,褐色,具缢,直径4—6厘米,颈部周围生粗根和1—3个小球茎或幼芽。鳞叶3,具紫色斑块。叶2,叶鞘筒状,具深紫色斑块及薄粉,上缘波状;叶柄圆柱形,略被白粉,具深紫色纵斑;叶片鸟足状分裂,裂片5—17,卵状长圆形,全缘或具细齿,波状。花序柄圆柱形,粗壮,被薄粉,绿色或污紫色。佛焰苞管部长5—8厘米,绿色、紫色或淡紫色,具白色半透明的纵条纹,边缘略外卷;檐部卵形或椭圆形,绿色,污紫色或深紫色,具半透明的纵条纹,内弯或直立。肉穗花序单性,雌花序圆柱形,长1.5厘米,粗7—8毫米;雄花序圆锥状,长1.5—2厘米;各附属器绿色或下部紫色,长约4.5厘米,粗3—5毫米,基部近截形,具长约1厘米的柄,柄上无中性花。

据记载,产浙江天目山、台湾、湖北巴东、四川巫山。标本未见。日本有分布。

62. 细齿南星

Arisaema serratum (Thunb.) Schott, Melet. 1: 17. 1832; Blume in Rumphia 1: 107. 1835 p. p.; Kunth, Enum. Pl. 3: 19. 1841; Nakai in Icon. Pl. As. Orient. 2 (2): tab. 56. 1937.——*Arum serratum* Thunb. in Trans. Linn. Soc. 2: 338. 1792, in Icon. Pl. Jap. 4: t. 8. 1802.——*Arisaema japonicum* Blume var. *serratum* Engl. in DC., Monogr. Phan. 2: 549. 1879, partim.——*A. serratum* f. a. *Thunbergii* Makino in Tokyo Bot. Mag. 15: 128. 1901, p. min. p. et excl. syn. *A. latisectum* et *A. angustatum*; Nakai in Tokyo Bot. Mag. 43: 535. 1929, p. p., excl. syn. *latisectum* et *A. serratum* b. *euserratum*.——*A. serratum* var. *ionoclamys* Nakai in Icon. Pl. As. Orient. 2 (2): tab. 56. 1937.

62a. 细齿南星

var. *serratum*

块茎扁球形,白色或褐色,具缢,直径2—5厘米,鳞叶3,淡紫色或紫色,有紫色斑块。叶2,叶柄鞘长30—60厘米,紫色,具暗紫色斑块,圆筒状,顶部几截平,叶柄不具鞘部分